

glæder mig at se, at der i det mindste er taget en ny Tanke op, der peger i den Retning, som man jo plejer at kalde den rigtige, for mit Vedkommende udtale min Tilslutning til den foreliggende Indstilling.

Bojsen: Ja, Jærnbanesager kunne jo selvfølgelig ikke efter deres Natur være Partisager, og naar jeg vil gøre enkelte Bemærkninger, skal jeg dertil knytte, at jeg kun taler paa mine egne Vegne i denne Sag. Det, som for mig har været en Hindring for hidtil at deltage i Afstemningen i denne Sag og vil være det fremdeles, er den Omstændighed, at man i det foreliggende Lovforslag sammenknytter højst uensartede Ting. Det er jo givet, at for nogle af de Ting, som foreligge i Lovforslaget, vil den enkelte kunne stemme og for andre ikke. Det er derfor en Hindring for den enkelte, naar det gælder at tage Stilling til Sagen i sin Helhed. Der er selvfølgelig mange gode Ting og andre mindre gode, hvorom Meningerne ere delte. Hvad jeg ønskede, var at gøre nogle enkelte Bemærkninger om Ting, som vedrøre vor Jærnbanelovgivning i Almindelighed, idet det forekommer mig, at man ved det nu foreliggende Lovforslag, saaledes som det jo nu ventelig bliver vedtaget, kommer til at bryde med en Række Regler, som vi igennem langvarigt Arbejde og Praxis endelig vare naaede til. Man erindrer, hvorledes for en Snes Aar siden vort hele Jærnbanevæsen og Jærnbanelovgivning var et Kort, sammensat af uendelig mange forskellige Modeller. Snart søgte man en Vej, snart en anden, og man begyndte paa noget nyt, hver Gang man igen skulde tage fat paa Jærnbanebygning. Imidlertid lykkedes det dog efterhaanden at naa til visse almindelig gældende Regler, som jeg tror, det vilde have været meget hensigtsmæssigt for vor fremtidige Jærnbanelovgivning at have fastholdt. Med Hensyn til de private Baneanlæg stillede man sig nu og har gjort det i de senere Aar — og vist med Føje — saaledes, at man ikke stillede stærke Krav til Forberedelsen af saadanne Sager. Vi have jo vedtaget en Række private Baner baade ved Loven af 8de Maj 1894 og senere, hvor der ikke har foreligget egentlig udarbejdede Planer, Overslag eller

sligt, idet man gik ud fra, at der var Garanti nok deri, at de paagældende Egne selv stod inde for disse Anlæg, og at man derfor med en vis Fortrøstning kunde overlade dem Detaillerne. Det er vist ogsaa rigtigt, at man i det hele taget er slaaet ind paa denne Vej. Men ved Siden deraf fik man en anden Regel fastslaaet, nemlig at Staten bidrager Halvdelen til disse private Baneanlæg. Denne Regel er jo i denne Rigsdagssamling forladt paa et enkelt Punkt, nemlig overfor Thisted—Fjerridslev Banen, og hvor meget man end vil forsikre os om, at dette kun er en enkelt Undtagelse, som efter det gamle Ord kun skulde stadfæste Regelen, er jeg inderlig overbevist om, at vi ved denne ene Undtagelse faktisk have forladt denne Regel, og at det Spørgsmaal vil dukke op igen for hvert nyt Privatbaneanlæg, hvor stort et Statsbidrag der vil kunne blive Tale om. Det er med denne Slags Regler saaledes, at brydes de en eneste Gang, er der ikke den Egn i Landet, som ikke vil sige: Hvorfor skulle vi ikke have den samme Ret som den anden, der har faaet denne Fordel? Men over for Statsbanerne have vi dog hidindtil endnu fastholdt en Hovedbetingelse, den nemlig, at naar vi skulde bevilge Midler af Statskassen til Baneanlæg, maatte der foreligge ordentlige Planer, Overslag og Beregninger, hvorpaa man i saa Fald kunde bygge, men denne Regel, der, som man skulde synes, er en aldeles sund Forudsætning, forlader man jo ved den Lov, der nu bliver gennemført. Og Banestrekninger, som i og for sig vist kunde have deres reelle Berettigelse, vedtages nu uden noget saadant Grundlag, uden Planer og Overslag, end ikke med en Angivelse af, hvor Linien skal gaa, eller hvor Stationerne skulle ligge; man overlader fuldstændig alt dette til den paagældende Minister. Det er jo en overordentlig Tillid at vise selv en fungerende Minister og selv en Minister, der staar i det bedste Tillidsforhold til dette Ting; men man staar i dette Tilfælde ikke en Gang over for en en saadan Tillid havende Minister, men man staar over for en Minister, man slet ikke kender, som overlader det altsaa in blanco i Fremtiden til den Minister, der vil komme til at træde til, at